

Brussel, 1 april 2026
(OR. en)

7945/26

**Interinstitutioneel dossier:
2026/0085 (COD)**

**CLIMA 172
ENV 308
ENER 158
TRANS 194
AGRI 242
COMPET 394
ECOFIN 410
CODEC 591**

VOORSTEL

---

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	1 april 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2026) 153 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Besluit (EU) 2015/1814 wat de beëindiging van de ongeldigverklaring van emissierechten in de marktstabiliteitsreserve betreft

---

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 153 final.

Bijlage: COM(2026) 153 final

Brussel, 1.4.2026
COM(2026) 153 final

2026/0085 (COD)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Besluit (EU) 2015/1814 wat de beëindiging van de ongeldigverklaring
van emissierechten in de marktstabiliteitsreserve betreft**

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• **Motivering en doel van het voorstel**

Bij Richtlijn (EU) 2018/410¹ is Besluit (EU) 2015/1814² betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten (EU-ETS) gewijzigd. De bedoeling was om de doeltreffendheid en stabiliteit van het EU-ETS op lange termijn te verbeteren, onder meer door vanaf 2023 in de reserve gehouden emissierechten die een bovengrens overstijgen die gelijk is aan het totale aantal in het voorgaande jaar geveilde emissierechten ongeldig te verklaren. Deze bovengrens is bij Richtlijn (EU) 2023/959³ gewijzigd van een dynamische bovengrens in een vaste bovengrens van 400 miljoen emissierechten vanaf 2024, om ervoor te zorgen dat het niveau van de emissierechten in de reserve voorspelbaar is.

De Commissie moet op grond van Besluit (EU) 2015/1814 het functioneren van de reserve voortdurend monitoren en de reserve evalueren op basis van een analyse van de markt voor EU-ETS-rechten, en zo nodig een wetgevingsvoorstel indienen. Dit voorstel komt tegemoet aan een specifieke conclusie van deze evaluatie. Sinds de bepaling betreffende de ongeldigverklaring van emissierechten in de reserve in werking is getreden, zijn in totaal 3,2 miljard emissierechten ongeldig verklaard en is het evenwicht tussen vraag en aanbod in het EU-ETS hersteld. Door toe te staan dat een groter aantal emissierechten in de marktstabiliteitsreserve blijft in plaats van ze ongeldig te verklaren, kan een essentiële liquiditeitsbuffer worden gevormd om een toekomstige krapte op de markt na het midden van de jaren 2030 en daarna te beheersen. Daarom zouden emissierechten in de reserve niet langer ongeldig mogen worden verklaard zodat een groter aantal emissierechten in de reserve kan blijven. Dit zal de slagkracht van de marktstabiliteitsreserve voor mogelijke toekomstige vrijgaven in het komende decennium vergroten om de markt in evenwicht te brengen. Deze gerichte wijziging draagt bij tot het waarborgen van de ordelijke, soepele en efficiënte werking van het EU-ETS-kader. Bij de komende evaluatie van de marktstabiliteitsreserve wordt op basis van een diepgaande toekomstgerichte analyse de geschiktheid beoordeeld van de parameters die worden gebruikt om te bepalen of opnames of vrijgaven moeten plaatsvinden, en worden waar nodig wijzigingen voorgesteld om ervoor te zorgen dat de marktstabiliteitsreserve situaties van overschot en van schaarste doeltreffend kan blijven aanpakken om de EU-klimaatdoelstellingen te verwezenlijken.

• **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De marktstabiliteitsreserve is een instrument om de stabiliteit van de markt voor EU-ETS-rechten te bevorderen. De marktstabiliteitsreserve zorgt ervoor dat het EU-ETS in overeenstemming is met andere beleidsterreinen. Als andere beleidsmaatregelen bijvoorbeeld succesvol zijn, ontstaat er een overschot aan emissierechten dat door de marktstabiliteitsreserve wordt geabsorbeerd. Als andere beleidsmaatregelen echter niet doeltreffend zijn en de emissies hoog blijven, ondersteunt de marktstabiliteitsreserve de koolstofmarkt door extra emissierechten vrij te geven. Met dit voorstel wordt een gerichte

---

¹ PB L 76 van 19.3.2018, blz. 3.

² PB L 264 van 9.10.2015, blz. 1.

³ PB L 130 van 16.5.2023, blz. 134.

wijziging aangebracht in één parameter van de marktstabiliteitsreserve zonder dat dit gevolgen heeft voor de algemene opzet ervan en zonder dat dit rechtstreeks van invloed is op andere beleidsterreinen van de Unie.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de EU wordt gewaarborgd door de verenigbaarheid van het bestaande wetgevingskader voor het verwezenlijken van de klimaat- en energiedoelstellingen voor 2030. Dit is beoordeeld in de effectbeoordeling bij Richtlijn (EU) 2023/959, waarbij Besluit (EU) 2015/1814 is gewijzigd, samen met het resterende deel van het Fit for 55-pakket.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag van dit voorstel is artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Overeenkomstig artikel 191 en artikel 192, lid 1, VWEU moet de Europese Unie bijdragen tot het nastreven van verscheidene doelstellingen. Het gaat hier met name om het behoud, de bescherming en de verbetering van de kwaliteit van het milieu en de bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen, in het bijzonder de bestrijding van de klimaatverandering. Het EU-ETS draagt bij tot de bestrijding van de klimaatverandering, terwijl de marktstabiliteitsreserve een belangrijke rol speelt bij de werking van het EU-ETS als instrument voor de stabiliteit van de markt voor emissierechten die is ingesteld bij Richtlijn 2003/87/EG.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Klimaatverandering is een grensoverschrijdend probleem, waarbij gecoördineerd EU-optreden nationaal en lokaal optreden doeltreffender aanvult en versterkt dan ongecoördineerd optreden. Coördinatie op EU-niveau maakt klimaatactie doeltreffender.

De doelstellingen van het EU-ETS, dat als EU-breed systeem volledig geharmoniseerd is, kunnen niet voldoende worden verwezenlijkt door afzonderlijk optreden van de lidstaten. Wegens de omvang en de effecten van dat systeem kunnen die doelstellingen best op het niveau van de EU worden verwezenlijkt. Aangezien de marktstabiliteitsreserve een instrument is om de stabiliteit van de bij Richtlijn 2003/87/EG ingestelde markt voor EU-ETS-rechten te waarborgen, kan de doelstelling ervan niet voldoende worden verwezenlijkt door ongecoördineerd optreden van de lidstaten. Besluit (EU) 2015/1814 is een bestaande EU-maatregel op het gebied van de bestrijding van de klimaatverandering. Overeenkomstig het in artikel 5 VWEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel kan de wijziging ervan bij dit voorstel niet op nationaal of lokaal niveau worden verwezenlijkt, maar is optreden op EU-niveau vereist.

- **Evenredigheid**

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel, aangezien het niet verder gaat dan wat nodig is ter verwezenlijking van de doelstelling om de beoogde broeikasgasemissie van de EU voor 2030 op een kosteneffectieve wijze te verminderen en tegelijkertijd de goede werking van de bij Richtlijn 2003/87/EG ingestelde markt voor EU-ETS-rechten te waarborgen.

- **Keuze van instrument**

Een besluit is het passende instrument voor de gerichte wijziging van het besluit dat de marktstabiliteitsreserve heeft ingesteld.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

In het voorstel wordt rekening gehouden met de ervaring die is opgedaan in het kader van de werking van de marktstabiliteitsreserve en de ongeldigverklaring, sinds 2023, van in de marktstabiliteitsreserve gehouden emissierechten die een bepaalde bovengrens overstijgen. De algemene werking van de marktstabiliteitsreserve heeft, via het mechanisme voor opname en ongeldigverklaring, met succes zijn doel bereikt — namelijk het wegwerken van het historische overschot aan emissierechten dat is opgebouwd ingevolge de economische crisis van 2008 en het rechtstreekse gebruik van internationale kredieten in het EU-ETS —, waardoor het vertrouwen in het systeem is hersteld en een robuust koolstofprijssignaal is ondersteund.

Vanaf het moment dat de marktstabiliteitsreserve in 2019 operationeel werd, bedroeg de totale operationele opname ervan tot eind 2024 2,7 miljard emissierechten, wat, samen met de 900 miljoen emissierechten afkomstig van backloading die in 2014 tot en met 2016 in de reserve zijn opgenomen, ruim het historische overschot⁴ overschrijdt. Van die deelnemingen in de marktstabiliteitsreserve waren eind 2024 3,2 miljard emissierechten ongeldig verklaard.

De marktstabiliteitsreserve heeft haar specifieke doelstelling om het historische overschot op de emissierechtenmarkt te verminderen, met succes verwezenlijkt. In de evaluatie is geconcludeerd dat de reserve de komende tien jaar over grotere deelnemingen moet beschikken dan de huidige limiet van 400 miljoen, zodat de vrijgaven de markt in evenwicht kunnen brengen. Daarom moet de ongeldigverklaring van in de reserve gehouden emissierechten worden stopgezet zodat een groter aantal emissierechten in de reserve kan blijven.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Het voorstel bouwt voort op de raadpleging van belanghebbenden naar aanleiding van de evaluatie van het EU-ETS en de marktstabiliteitsreserve in 2021 en op de raadpleging van belanghebbenden voor de komende evaluatie van het EU-ETS en de marktstabiliteitsreserve in 2026. Met betrekking tot mogelijke toekomstige wijzigingen van de marktstabiliteitsreserve werd in de openbare raadpleging een aanpassing van de regel inzake ongeldigverklaring voor deelnemingen in de reserve om de bovengrens te verhogen tot meer dan 400 miljoen emissierechten het vaakst beschouwd als een belangrijke wijziging. Dit standpunt werd verklaard door het feit dat de marktstabiliteitsreserve doeltreffend is geweest bij het aanpakken van het marktoverschot en door de noodzaak om de liquiditeit van de markt te waarborgen en krachtiger in te grijpen om prijsvolatiliteit in de toekomst te voorkomen.

---

⁴ In 2012 was er een historisch overschot van 917 miljoen emissierechten van de Europese Unie (EUA's). Aangezien het beginvolume van het totale aantal emissierechten in omloop ("TNAC") 1 750 miljoen EUA bedroeg in 2012, kunnen alle emissierechten die de bovengrens van de marktstabiliteitsreserve van 833 miljoen EUA overstijgen, worden beschouwd als een historisch overschot.

Het voorstel bouwt voort op feedback van de lidstaten en regelmatige besprekingen met de nationale bevoegde autoriteiten en belanghebbenden over verschillende kwesties in verband met de uitvoering van het EU-ETS, teneinde de werking en doeltreffendheid ervan te verbeteren.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Gezien deze omstandigheden en het tijdschema heeft de Commissie feedback van de lidstaten en belanghebbenden verzameld over de beste maatregelen ter verwezenlijking van de doelstellingen van het voorstel om de het functioneren van de markt voor EU-ETS-rechten te verbeteren.

- **Effectbeoordeling**

Voor dit voorstel is geen afzonderlijke effectbeoordeling uitgevoerd, aangezien het heeft kunnen voortbouwen op de werkzaamheden die zijn verricht voor de effectbeoordeling van het EU-ETS en de marktstabiliteitsreserve voor het algemene herzieningsvoorstel dat volgens de planning in juli 2026 door de Commissie moet worden goedgekeurd. Bovendien moet de Commissie op grond van Besluit (EU) 2015/1814 het functioneren van de reserve voortdurend monitoren en, indien nodig, een evaluatie voorstellen om de doeltreffendheid, het beheer en de praktische toepassing op basis van die monitoring te verbeteren. Daarnaast dragen verschillende elementen in de effectbeoordeling bij Richtlijn (EU) 2023/959, waarbij de marktstabiliteitsreserve is gewijzigd, bij tot de beoordeling van de gerichte wijziging van de marktstabiliteitsreserve in dit voorstel.

De specifieke doelstelling van het mechanisme voor ongeldigverklaring was het historische overschot op de emissierechtenmarkt op voorspelbare wijze te helpen verminderen en zo bij te dragen tot de algemene doelstelling van de marktstabiliteitsreserve om de stabiliteit en veerkracht van de markt op lange termijn te waarborgen. Het is echter mogelijk dat het onbepaalde karakter van de huidige grens voor ongeldigverklaring niet optimaal is afgestemd op de veranderende marktbehoeften en de verlaging van de grenswaarde. Door een einde te maken aan de ongeldigverklaring kan de pool van emissierechten in de reserve worden vergroot, waardoor wordt voorzien in een liquiditeitsbuffer om de toekomstige krapte op de markt vanaf het midden van de jaren 2030 en daarna te beheersen. Uit de analyse die is uitgevoerd in het kader van de evaluatie van het ETS die volgens de planning in juli 2026 door de Commissie moet worden goedgekeurd, is gebleken dat er behoefte is aan een versneld voorstel om zo spoedig mogelijk een einde te maken aan de ongeldigverklaringen van in de reserve gehouden emissierechten, zodat een groter aantal emissierechten in de reserve kan blijven.

In de veranderende marktcontext, met de vermindering van het historische overschot en de voorspelde krapte op de markt, zullen aanhoudende ongeldigverklaringen naar verwachting leiden tot een vermindering van het cumulatieve aanbod van emissierechten op de markt dat de komende decennia in het EU-ETS beschikbaar zal zijn, waardoor de algehele schaarste op de markt zal toenemen en de prijzen zowel vandaag als in de toekomst zullen omhooggaan. Dit zal op zijn beurt afbreuk doen aan de algemene doelstelling van de marktstabiliteitsreserve om de stabiliteit en veerkracht van de markt op lange termijn te waarborgen.

Dit voorstel voorziet daarom in een gerichte wijziging van de marktstabiliteitsreserve om een einde te maken aan de ongeldigverklaringen, zonder het algemene ontwerp van de marktstabiliteitsreserve te wijzigen. Het doel is haar beter in staat te stellen de toekomstige stabiliteit en veerkracht van de markt te waarborgen op basis van actuele informatie door

mogelijk te maken dat een groter aantal emissierechten in de reserve blijft als liquiditeits- en stabiliteitsbuffer.

- **Grondrechten**

Het voorstel eerbiedigt de grondrechten en de beginselen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie⁵. Het draagt bij tot de doelstelling om een hoog niveau van milieubescherming te verwezenlijken overeenkomstig het beginsel van duurzame ontwikkeling, zoals neergelegd in artikel 37 van het Handvest.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het ETS genereert aanzienlijke opbrengsten voor de begrotingen van de lidstaten en het voorstel kan met name om deze reden indirecte gevolgen hebben voor de nationale begrotingen. Het voorstel draagt ertoe bij dat de lidstaten op lange termijn beter prijzen kunnen voorspellen doordat de prijsvolatiliteit wordt verminderd.

De uitvoering van dit voorstel vereist geen verhoging in de begrotingscapaciteit van de Commissie, zoals uiteengezet in het bijgevoegde financieel en digitaal memorandum.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Het voorstel voorziet in een gerichte wijziging van de bepaling in de marktstabiliteitsreserve waarbij in de reserve gehouden emissierechten die een bepaalde bovengrens overstijgen, ongeldig worden verklaard. Het voorstel bouwt voort op de conclusies van de effectbeoordeling voor de evaluatie van het EU-ETS en de marktstabiliteitsreserve in 2021. Er wordt ook rekening gehouden met de feedback van een meerderheid van de lidstaten en van andere belanghebbenden in het kader van de evaluatie van het ETS en de marktstabiliteitsreserve van 2026, alsook met de diepgaande economische analyse die in het kader van die evaluatie is uitgevoerd.

- **Artikelsgewijze toelichting**

In het voorstel wordt een einddatum vastgesteld voor de bepaling in het besluit inzake de marktstabiliteitsreserve waarbij EU-ETS-emissierechten die het niveau van 400 miljoen overstijgen, ongeldig worden verklaard.

Sinds het begin van de toepassing van artikel 1, lid 5 bis, van het besluit inzake de marktstabiliteitsreserve in 2023, dat voorziet in de ongeldigverklaring van in de reserve gehouden emissierechten die een bepaalde grens overstijgen, zijn in totaal 3,2 miljard emissierechten ongeldig verklaard en is het evenwicht tussen vraag en aanbod in het EU-ETS hersteld. De bepaling betreffende ongeldigverklaring heeft dus haar doel gediend. Zij moet niet langer van toepassing zijn vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wijziging. Hoe eerder het voorstel wordt aangenomen, hoe meer het mogelijk zal zijn te voorkomen dat emissierechten ongeldig worden verklaard en deze in de marktstabiliteitsreserve te behouden.

---

⁵ PB C 326 van 26.10.2012, blz. 391.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Besluit (EU) 2015/1814 wat de beëindiging van de ongeldigverklaring van emissierechten in de marktstabiliteitsreserve betreft

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en namens de Europese Unie is goedgekeurd bij Besluit (EU) 2016/1841 van de Raad³ (de “Overeenkomst van Parijs”), is in november 2016 in werking getreden. De partijen bij de Overeenkomst van Parijs zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau.
- (2) Bij Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad⁴ is een marktstabiliteitsreserve ingesteld om het risico van onevenwichtigheden in vraag en aanbod op de Europese koolstofmarkt, te beperken en deze beter bestand te maken tegen schokken.

---

¹ PB C van , blz. .

² PB C van , blz. .

³ Besluit (EU) 2016/1841 van de Raad van 5 oktober 2016 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj>).

⁴ Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG (PB L 264 van 9.10.2015, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj>).

- (3) Uit een overeenkomstig artikel 3 van Besluit (EU) 2015/1814 uitgevoerde analyse van het ordelijk functioneren van de Europese koolstofmarkt en de marktstabiliteitsreserve blijkt dat, om de voorspelbaarheid van de markt op lange termijn te vergroten, in de reserve gehouden emissierechten die het niveau van 400 miljoen emissierechten overstijgen, niet langer als ongeldig mogen worden beschouwd.
- (4) Besluit (EU) 2015/1814 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

In artikel 5 van Besluit (EU) 2015/1814 wordt het volgende lid toegevoegd:

“Artikel 1, lid 5 bis, is niet langer van toepassing met ingang van [insert date of entry into force of this act].”

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL EN DIGITAAL MEMORANDUM

Inhoud

1.	ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL	1
•	Motivering en doel van het voorstel.....	1
•	Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein	1
•	Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie.....	2
2.	RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID.....	2
•	Rechtsgrondslag	2
•	Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid).....	2
•	Evenredigheid	2
•	Keuze van instrument.....	3
3.	EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING	3
•	Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan....	3
•	Raadpleging van belanghebbenden.....	3
•	Bijeenbrengen en gebruik van expertise	4
•	Effectbeoordeling	4
	Dit voorstel voorziet daarom in een gerichte wijziging van de marktstabiliteitsreserve om een einde te maken aan de ongeldigverklaringen, zonder het algemene ontwerp van de marktstabiliteitsreserve te wijzigen. Het doel is haar beter in staat te stellen de toekomstige stabiliteit en veerkracht van de markt te waarborgen op basis van actuele informatie door mogelijk te maken dat een groter aantal emissierechten in de reserve blijft als liquiditeits- en stabiliteitsbuffer.	4
•	Grondrechten.....	5
4.	GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING	5
5.	OVERIGE ELEMENTEN	5
•	Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage.....	5
•	Artikelsgewijze toelichting	5
1.	KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	4
1.1.	Benaming van het voorstel/initiatief.....	4
1.2.	Betrokken beleidsterreinen.....	4
1.3.	Doelstellingen	4
1.3.1	Algemene doelstellingen.....	4
1.3.2	Specifieke doelstellingen	4
1.3.3	Verwachte resultaten en gevolgen	4
1.3.4	Prestatie-indicatoren.....	4
1.4.	Het voorstel/initiatief betreft:	4

1.5.	Motivering van het voorstel/initiatief	4
1.5.1	Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief.....	4
1.5.2	Meerwaarde van het optreden van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatie­winst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “toegevoegde waarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.	5
1.5.3	Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan.....	5
1.5.4	Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten	5
1.5.5	Beoordeling van de verschillende beschikbare financierings­opties, waaronder mogelijkheden voor herschikking	5
1.6.	Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief	6
1.7.	Wijzen van uitvoering van de begroting	6
2.	BEHEERSMAATREGELEN	7
2.1.	Regels inzake het toezicht en de verslagen	7
2.2.	Beheers- en controlesystemen.....	7
2.2.1	Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie	7
2.2.2	Informatie over de vastgestelde risico’s en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico’s te beperken	7
2.2.3	Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting)	7
2.3.	Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden.....	7
3.	GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF ..	8
3.1.	Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.....	8
3.2.	Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten	9
3.2.1	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten.....	9
3.2.1.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	9
3.2.2	Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten (niet in te vullen voor gedecentraliseerde agentschappen)	10
3.2.3	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten	12
3.2.3.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	12
3.2.4	Geraamde personeelsbehoeften.....	12
3.2.4.1.	Gefinancierd uit goedgekeurde begroting.....	12

3.2.5	Overzicht van het geschatte effect op investeringen die met digitale technologie samenhangen	13
3.2.6	Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader	13
3.2.7	Bijdragen van derden	13
3.3.	Geraamde gevolgen voor de ontvangsten	14
4.	DIGITALE DIMENSIES	14
4.1.	Voorschriften met digitale relevantie	14
4.2.	Gegevens	14
4.3.	Digitale oplossingen	14
4.4.	<i>Interoperabiliteitsbeoordeling</i>	14
4.5.	Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering	15

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Besluit (EU) 2015/1814 wat de beëindiging van de ongeldigverklaring van emissierechten in de marktstabiliteitsreserve betreft.

1.2. Betrokken beleidsterreinen

Klimaatactie
Rubriek 3 — Natuurlijke hulpbronnen en milieu
Titel 9 — Milieu- en klimaatactie

1.3. Doelstellingen

1.3.1 Algemene doelstellingen

Het voorstel heeft tot doel de doeltreffendheid van de marktstabiliteitsreserve te verbeteren wat het evenwicht tussen vraag en aanbod betreft.

1.3.2 Specifieke doelstellingen

Het voorstel voorziet in gerichte wijzigingen van de parameters van de marktstabiliteitsreserve.

1.3.3 Verwachte resultaten en gevolgen

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben op de begunstigden/doelgroepen.

Het voorstel zal naar verwachting de liquiditeit, stabiliteit en voorspelbaarheid van de EU-ETS-markt verbeteren.

1.3.4 Prestatie-indicatoren

Vermeld de indicatoren voor de monitoring van de voortgang en de beoordeling van de resultaten.

De reserve is bedoeld om het structurele evenwicht tussen vraag en aanbod van emissierechten op de markt te herstellen.

1.4. Het voorstel/initiatief betreft:

- een nieuwe actie
- een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie¹⁰
- de verlenging van een bestaande actie
- de samenvoeging of ombuiging van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

1.5. Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1 Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief

De gerichte wijziging van de parameters van de marktstabiliteitsreserve.

¹⁰ In de zin van artikel 58, lid 2, punt a) of punt b), van het Financieel Reglement.

- 1.5.2 *Meerwaarde van het optreden van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “toegevoegde waarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.*

Het EU-emissiehandelssysteem is een EU-breed instrument.

- 1.5.3 *Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan*

Gezien de emissiereductiedoelstelling voor 2030 en de doelstelling van klimaatneutraliteit in 2050, is krachtiger optreden van de EU nodig, onder meer door te zorgen voor een meer doeltreffende, beter functionerende en veerkrachtigere koolstofmarkt.

- 1.5.4 *Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten*

Het voorstel vult het bestaande beleidskader aan.

Het is verenigbaar met het meerjarig financieel kader 2021-2027.

- 1.5.5 *Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking*

-

1.6. Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief

beperkte geldigheidsduur:

- van kracht vanaf [DD/MM]JJJJ tot en met [DD/MM]JJJJ
- financiële gevolgen vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor vastleggingskredieten en vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor betalingskredieten.

✓ onbeperkte geldigheidsduur

- Uitvoering met een opstartperiode vanaf JJJJ tot en met JJJJ,
- gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting

✓ Direct beheer door de Commissie

- ✓ door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie;
- door de uitvoerende agentschappen

Gedeeld beheer met de lidstaten

Indirect beheer door begrotingsuitvoeringstaken toe te vertrouwen aan:

- derde landen of de door hen aangewezen organen
- internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke)
- de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds
- de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen
- publiekrechtelijke organen
- privaatrechtelijke organen met een openbaredienstverleningstaak, voor zover zij zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- organen waaraan of personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid in het kader van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling
- in een lidstaat gevestigde organen die onder het privaatrecht van een lidstaat of onder het Unierecht vallen en die in aanmerking komen om overeenkomstig sectorspecifieke regelgeving te worden belast met de uitvoering van middelen van de Unie of begrotingsgaranties, voor zover dergelijke organen onder zeggenschap staan van overheidsinstanties of privaatrechtelijke organen met een openbaredienstverleningstaak, en beschikken over voldoende financiële garanties in de vorm van hoofdelijke aansprakelijkheid van de controlerende organen of gelijkwaardige financiële garanties, die voor elke actie beperkt kunnen blijven tot het maximumbedrag van de steun van de Unie.

Opmerkingen

Het huidige team zal het initiatief verder beheren. Er is geen extra personeel nodig.
---

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen

Met het voorstel wordt voortgebouwd op de Europese klimaatwet, met inbegrip van dezelfde beoordelingen die reeds door de Commissie worden uitgevoerd. De Europese klimaatwet bouwt voort op het robuuste transparantiekader voor broeikasgasemissies en andere gegevens over het klimaat die zijn vastgesteld in de verordening inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, in plaats van aanvullende rapporteringsstromen door de lidstaten te creëren.

2.2. Beheers- en controlesystemen

2.2.1 Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie

Niet van toepassing. Met het voorstel wordt geen financieel programma uitgevoerd, maar wordt beleid voor de lange termijn opgesteld. De beheersvorm, de uitvoeringsmechanismen voor financiering, de betalingsvoorwaarden en de controlestrategieën met betrekking tot foutenpercentages zijn niet van toepassing.

2.2.2 Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken

In het kader van de EU-ETS-richtlijn beoordeelt de Commissie regelmatig de vooruitgang en stelt zij mogelijke aanbevelingen en aanvullende maatregelen vast.

2.2.3 Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting)

Dit initiatief brengt geen significante nieuwe controles/risico's mee die niet onder een bestaand internecontrolekader vallen. Er zijn geen specifieke maatregelen overwogen die verder gaan dan de toepassing van het Financieel Reglement.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

Er zijn geen specifieke maatregelen overwogen die verder gaan dan de toepassing van het Financieel Reglement.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven

- Bestaande begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK ¹¹ .	van EVA-landen ¹²	van kandidaat-lidstaten en mogelijke kandidaat-lidstaten ¹³	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
3	09.02.03.00	GK	JA	JA	NEE	JA
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

- Te creëren nieuwe begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK	van EVA-landen	van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

¹¹ GK = gesplitste kredieten/NGK = niet-gesplitste kredieten.

¹² EVA: Europese Vrijhandelsassociatie.

¹³ Kandidaat-lidstaten en, in voorkomend geval, potentiële kandidaten van de Westelijke Balkan.

3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten

3.2.1 Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

- ✓ Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Nummer
--	--------

DG: <.....>			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
			2024	2025	2026	2027	
Beleidskredieten							
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1a)					0,000
	Betalingen	(2a)					0,000
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1b)					0,000
	Betalingen	(2b)					0,000
Uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten							
Begrotingsonderdeel		(3)					0,000
TOTAAL kredieten voor DG <.....>	Vastleggingen	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

				Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
				2024	2025	2026	2027	
TOTAAL	beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

	Betalingen	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK <....> van het meerjarig financieel kader	Vastleggingen	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.2 Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten (niet in te vullen voor gedecentraliseerde agentschappen)

Vastleggingskredieten, in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Vermeld doelstellingen en outputs ↓			Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)										TOTAAL		
	OUTPUTS																		
	Soort ¹⁴	Gem. kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Totaal aantal
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 1 ¹⁵ ...																			
- Output																			
- Output																			
- Output																			
Subtotaal voor specifieke																			

¹⁴ Outputs zijn de te verstrekken producten en diensten (bv. aantal gefinancierde studentenuitwisselingen, aantal km aangelegde wegen enz.).

¹⁵ Zoals beschreven in punt 1.3.2, "Specifieke doelstellingen".

doelstelling nr. 1																		
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 2 ...																		
- Output																		
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 2																		
TOTAAL																		

3.2.3 Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

GOEDGEKEURDE KREDIETEN	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL 2021-2027
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Buiten RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.4 Geraamde personeelsbehoeften

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.4.1. Gefinancierd uit goedgekeurde begroting

Raming in voltijdequivalenten (vte's)

GOEDGEKEURDE KREDIETEN		Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
• Posten in de personeelsformatie (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)					
20 01 02 01 (zetel en vertegenwoordigingen van de Commissie)		0	0	0	0
20 01 02 03 (EU-delegaties)		0	0	0	0
01 01 01 01 (onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 11 (eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden)		0	0	0	0
• Extern personeel (in vte's)					
20 02 01 (AC, END uit de "totale financiële middelen")		0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END en JPD in de EU-delegaties)		0	0	0	0
Admin. ondersteuning [XX.01.YY.YY]	- centrale diensten	0	0	0	0
	- EU-delegaties	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END — onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – rubriek 7		0	0	0	0

Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – buiten rubriek 7	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0

3.2.5 *Overzicht van het geschatte effect op investeringen die met digitale technologie samenhangen*

Verplicht: in onderstaande tabel moet de beste schatting worden gegeven van de met digitale technologie samenhangende investeringen die uit het voorstel/initiatief voortvloeien.

De kredieten onder rubriek 7 moeten in uitzonderlijke gevallen in het desbetreffende onderdeel worden opgenomen, indien vereist voor de uitvoering van het voorstel/initiatief.

De kredieten onder de rubrieken 1 tot en met 6 moeten worden weergegeven als “IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma’s”. Deze uitgaven betreffen het operationele budget dat gebruikt moet worden voor hergebruik, koop of ontwikkeling van IT-platforms of tools die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het initiatief, alsook daarmee verband houdende investeringen (bv. licenties, studies, gegevensopslag enz.). De in deze tabel vermelde informatie moet in overeenstemming zijn met de gegevens in deel 4, “Digitale dimensies”.

TOTAAL Digitale en IT-kredieten	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
RUBRIEK 7					
IT-uitgaven (algemeen)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Buiten RUBRIEK 7					
IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma's	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6 *Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader*

Het voorstel/initiatief:

- ✓ kan volledig worden gefinancierd door middel van beschikking binnen de relevante rubriek van het meerjarig financieel kader (MFK)

Geen extra middelen nodig. Het huidige team zal het initiatief verder beheren.

- vereist een beroep op de niet-toegewezen marge in de desbetreffende rubriek van het MFK en/of op de speciale instrumenten zoals vastgesteld in de MFK-verordening
- vereist een herziening van het MFK

3.2.7 *Bijdragen van derden*

Het voorstel/initiatief:

- ✓ voorziet niet in medefinanciering door derden

- voorziet in medefinanciering door derden, zoals hieronder wordt geraamd:

Kredieten in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Totaal
Medefinancieringsbron					
TOTAAL medegefinancierde kredieten					

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- ✓ Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten
- Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
  - voor de eigen middelen
  - voor de overige inkomsten
  - geef aan of de ontvangsten worden toegewezen aan de begrotingsonderdelen voor uitgaven

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel ontvangsten:	voor	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief ¹⁶			
			Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
Artikel						

4. DIGITALE DIMENSIES

4.1. Voorschriften met digitale relevantie

Geen voorschriften met digitale relevantie.

4.2. Gegevens

Er worden geen voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.

4.3. Digitale oplossingen

Er worden geen voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.

4.4. Interoperabiliteitsbeoordeling

Er worden geen voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.

¹⁶ Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 20 % aan inningskosten.

4.5. Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering

Er worden geen voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.